

Vasárnap arattak és asztagot raktak az újszentiváni kiszisták

Újszentivánon is jó a termés és gazdag az aratás az Új Élet Termelőszövetkezetben. Sok a teendő most a mezőgazdaságban és ezért a szövetkezet kiszistái valamint a községi KISZ-szervezet tagjai elhatározták, hogy társadalmi munkában aratnak és asztagot raktak vasárnap.

A kiszisták kora reggeltől

igen derekasan dolgoztak és 500 kereszt búzát asztagba raktak. Ezenkívül aratógéppel — a gépet is kiszista vezette — 10 hold gabonát vágtak le. A kiszisták a tombiáknak is segítenek a nyári nagy munkákban és részt vesznek a behordásban. Lelkes és odaadó tevékenységükért elismerés, megbecsülés illeti őket.

(Budapesti tudósítónktól.)

A nézőtér üres szemekkel bámul a színpadra, s fenn, a deszkákon hevenyszett díszletek merednek árván a sötét drapériák felé. De néhány pillanat és meglevendedik a Budapesti Nemzeti Színház színpada. Marton Endre vezetésével kitűnő színészek kezdik el a próbát: Kóós Károly Budai Nagy Antal című művének egyik részlete kerül »bonckés«- alá. Bessenyei Ferenc, Berék Kati és Horváth József már el is foglalták helyüket, a színpadok mögött pedig Kálmán György tanulja a szöveget, s közben új művészi megoldásokon gondolkodik.

Marton Endre megegyeztetett a művészekkel a legfontosabb instrukciókat, aztán tapsol:

— Kezdődik a próba! — s Bessenyei már mondja is a nagy parasztervező szavait. Néhány mondat után színész és rendező közösen megbeszéli, hogyan is lenne jobb, hogyan lehetne még hübben kifejezni a bonyolult koncepciókat, a lelki vívódás mozzanatait. Új bejegyzések kerülnek a szövegtől, csiszolódnak, forr a jelenet. Hiszen az egész mű fordulópontja ez a rész: itt kell választani Budai Nagy Antalnak — szerelmest, vagy a köz javait választania. S Marton Endre segít a művészeknek.

— Magánélete s a köz választás elé állítja a főhőst. Jobbra, vagy balra? Itt csúcspontok ki Nagy Antal életvonalán problémája. Anna a szerelme, (Berék Kati játssza), közelítette az előbbi felé sodorja. Leikiismerete háborog, de elfojtja és visszautasítja Bálint papot, aki a parasztki gyűlésre hívja. Ezt a kettőséget kell érzékelteni.

Ujra, előről. S most már valóban érkezik a vergődés, a kötelesség és a szerelem összecsapása. Az utcai ruhák, a szegényes díszletek, az üres színház okozta furcsa érzés eltűnik, őszinte és magávalragadó a

Szabadtéri

MOZAIK

„A parasztlól katonát csinálni” —: Az első szabadtéri Erkel-bemutató

játék, az indulatok összecsapása, a zavart lelkiismereten egyelőre győzedelmeskedő lírai szerelem meleg hangulata már művészi élményt jelent. És nem kímélik hangjukat a művészek. Bessenyei Ferenc szavai dübörögnek az üres falak között. Bálint pap látnoki jóvendőlése megborzongatja az idegeket.

Az aránylag rövid jelenet-rendkívül sok gondot fordít Marton Endre.

— Kóós Károly művének talán ez a legszebb, írói szempontból legösszetettebb, leglényesebb része — mondja a Nemzeti Színház kiváló rendezője. — Az események sodra Nagy Antal lelkiismeretének ellanygulása és felébredése, a szegény nép ügye iránti kötelességnek győzedelmeskedése olyan finom árnyalatokkal, olyan drámai és megrázó módon elevenedik meg, hogy túlzás nélkül nevezhetjük ezt a részt a darab fordulópontjának.

S amikor Budai Nagy Antal megtudja, hogy a malmában gyülekezett parasztki gyűlést (ahová ő nem ment el) az urak szétzavarták, a malmot felégették, s a parasztokat elfogdosták, nem haboz többé.

— A parasztlól katonát csinálni! Sietni, sietni — dörög, s már a nép vezetője, az igaz ügyért küzdő tömegek harcosa áll előttünk... Vége a próbának. A rendező és a művész fáradtan, de a jól végzett munka örömeivel tér rövid pihenőre. S a lelkiismeretes, becsülettel készülődés gyümölcse bizonyára nem marad el Szegeden.

Számos nagy sikerű operarendezés fűződik Mikó András nevéhez. 1946 óta dolgozik a Magyar Állami Operaházban, s Nádasdy Kálmán tanítványát egymás után

bízták meg a nehezebbnél nehezebb feladatokkal. Mikor legutóbb Gluck Orfeuszának rendezésével nagyon szép elismerést vívott ki mind a szakemberek, mind a közönség körében, úgy érezte: ez volt élete legszébb feladata és legjobb munkája. De most minden idegszállal az új bemutatón dolgozik, Erkel Hunyadi László című operáját rendezzi a szegedi szabadtéri játékokon.

— Igen szerencsésnek érzem a Hunyadi László műsorra tűzését, s örülök, hogy nekem jutott az első szabadtéri Erkel-bemutató rendezésének feladata. Véleményem szerint az opera mondani-valója, izlésesen hatásos megjeleneteli rendkívül alkalmasak a több lehetőséget nyújtó szabadtéri előadásra. Ily módon elérhető, hogy a látványosság ne öncélú, hanem a mű eszmei mondani-valójából, jellegéből fakadó szépségszerűség legyen.

— Fő elgondolásai? Mikó András megrázza a fejét.

— Majd az élő mű beszél erről. Egy azonban bizonyos: úgy szeretnénk munkánkat elvégezni, hogy a rendezés, a bemutató méltó legyen a szegedi szabadtéri játékok nagyszerű, Európá-szerte ismert és elismert tradíciójához, s tovább örökbítsuk ezzel is zenét és szín-padi kultúránkat.

— Mikor kezdődik a helyszíni munka?

— E hét szerdáján utazom Szegedre, s ezután a 25-i bemutatóig mindennapos, nehéz munka vár ránk. Csütörtökön már a Szegedi Nemzeti Színház művészeivel dolgozunk, a fővárosiak szerepük nagyságának megfelelően fokozatosan érkeznek majd meg.

Sok szerencsét és sok sikert kívánunk a hatalmasnak ígérkező produkcióhoz.

Sigrai Gábor

Legyenek óvatosak a gyermekes szülők

Most nyáron fokozottan tartásuk be az egészségügyi előírásokat

Szegeden gyors szárnyakon szállt a hír: ismét gyermekbénulásos járvány van a városban. Mit mond erről a szegedi Közegészség- és Járványügyi Állomás?

— Országosan nem több a gyermekbénulásos megbetegedés, mint az ilyen időben szokott, s ez igen alacsony szám — kapta lapunk a felvilágosítást. — Igaz, hogy Budapesten és Szegeden a szokásosnál több a megbetegedés. Egy komolyabb esetben kívül, általában gyengébb lefolyású, mint a nagy járvány idején volt. A közepesen súlyosabb esetekben a vizsgálatok kimutatták, hogy vagy nem oltották be a gyermeket, vagy a védőoltás nem kielégítő módon történt. A vizsgálatok során kiderült, hogy a betegség egy részét nem a gyermekbénulás vírusa okozta.

A szükséges védelmi intézkedést elvégezte a Közegészség- és Járványügyi Állomás. Az eddigi megbetegedések száma nem tesz szükségessé nagyobb beavatkozást. A néhány megbetegedés óvatosságra inti a gyermekes szülőket. De ez egyébként a nyári időkben szinte kötelező: gyermekelneket szükségtelenül ne vigyük nagyobb csoportosulásba. Kerüljük az álló medence vizet, fürdőzésnél inkább a folyóra menjünk. A higiénia szabályait is szigorúan tartásuk be, így különösen a gyakori kézmosást, külön evészközháznál, és az élelmiszereket óvják a szennyeződéstől.

Tizenhat százalékkal emelkedett a takarékbetétállomány a második negyedévben Szegeden

A városban és a járásban 104 KST, 15 falusi takarékszövetkezet működik

Országszerte tapasztalható volt az elmúlt két évben, hogy a lakosság megnövekedett jövedelméből nemcsak nagyobb értékű árucikkek (motoroképjármű, rádió, mosógép) vásárol nagyobb arányban, hanem emelkedik a lakosság egyéni megtakarításának összege is. Az Országos Takarékpénztárnál nyilvántartott takarékbetétek összege fokozatosan növekedett.

Ez a folyamat 1959 második negyedévében Szegeden továbbra is érzékelhető volt. Az Országos Takarékpénztár szegedi — jelenleg már Csongrád megyei — fiókjának július elsejei kimutatásai szerint április-június hónapokban tizenhat százalékkal emelkedett a takarékbetétek összege Szegeden és a járásban. Az emelkedés üteme mind a takarékpénztárban, mind a postahivataloknál kezelt betéteknél megmutatkozik. Magában Szegeden a korábbi időszakhoz hasonlóan

viszonylag sokkal több pénzt helyeztek el takarékbetétben, mint a falvakban.

Ez a körülmény annak is tulajdonítható, hogy falun ezekben a hónapokban kevesebb a lakosság bevétele, hiszen köztudomású, hogy a parasztki nagyobb mennyiségű terményt csak aratás után adnak el.

A fenti 16 százalékos betétemelkedést több tényező is elősegítette.

Szegeden az I. számú postahivatalnál különösen eredményes volt a betétgyűjtés.

Az üzemelnél, intézmények-

nél a dolgozók mindinkább rendszeresen és szervezettel takarékoskodnak. Sok helyütt »takarékosági megbízott« is tevékenykedik. (Egy-egy dolgozó vállalkozik arra, hogy havonta, bérfizetéskor, átveszi társaitól azt az összegzet, amelyet be akarnak adni betétszámlájukra és így többek pénzét egy alkalommal, időt kímélve fizeti be az OTP-fióknál, vagy postánál, utána pedig visszazadja a tulajdonosnak a betétkönyvét.)

Újabb Kölcsonös Segítő Takarékpénztár nem alakult a második negyedévben Szegeden, hiszen e téren

bizonyos telítettség mutatkozik.

104 üzemi, hivatali KST működik Szegeden, jelenleg 17 ezer taggal. A szervezett dolgozók több mint ötven százaléka tagja a Kölcsonös Segítő Takarékpénztárnak jelenleg. Ezekből a havi 50—80—100 forintos betétekből jelenleg

egymillió háromszázezer forint gyűlik össze havonta az OTP-nál Szegeden.

A takarékbetétgyűjtés értékelésénél nem hagyható figyelmen kívül az iskolások takarékoskodása sem. A filézés, vagy pár forintos takarékbélyegekből a szegedi és környéki mintegy száz iskolában az iskolai év végére több mint egymillió forintot gyűjtöttek össze a kisdiákok.

A szegedi járásban a második fél év végén összesen tizenöt falusi takarékszövetkezet működött.

A csillagos ég az élüzem teteje

Mostoha körülmények között dolgoznak a MÁV Autófuvarozási Főnökség szegedi kirendeltségén

Ugy két hónappal ezelőtt a szegedi nagyállomás üzemi ebédidőjében az ellenőrző főorvos megszólította Bozsik József szerelőt, a MÁV Autófuvarozási Főnökség szegedi kirendeltségének dolgozóját:

— Hogyan lehet ilyen kézzel asztalhoz ülni?

A megszólított, aki mielőtt étkezni indult volna, megmosakodott ugyan, mégis fekete volt a keze az olajtól, azt válaszolta: — Tessék megnézni, milyen körülmények között dolgozunk. Az az egy vödör hideg víz amely nálunk a mosdót képezi, nem viszi le a szennyeződést, ha bármennyig dörzsöljük is.

A következő nap valóban ki is küldött a főorvos egy ellenőrt, aki megállapította, hogy Bozsik Józsefnek teljesen igaza van és sürgősen intézkedni kell az áldatlan állapotok megszüntetése végett. Igéretet tett, hogy az illetékesek tudomására hozza, milyen törhetetlen állapotok vannak a vállalatnál, azonban mindez ideig

nem történt semmi.

A minisztérium 1955-ben hozta létre ezt a vállalatot amely Szegeden úgy ismeretes, mint a MÁV »háztól-házig« fuvarozó vállalata. Kitétek őket a szabad ég alá, de azzal kecsgették

Mészáros Gábert, az üzeme-gység vezetőjét: a szegedi állomásfőnökség segíteni fogja őket, hogy minél előbb kulturált körülmények között dolgozhassanak.

Azóta is ott vannak a teherautók a szabad ég alatt, s hogy el ne akadjanak a fenekeken sárban, az üzeme-gység dolgozói töltötték fel az udvart. Félig-meddig illegálisan építettek maguknak egy nyomorúságos szerelóműhelyt, amely — ha két szem eső esik — mindenütt becsorog, mert a lapos, hajlott tetőn nem képes lefolyni a víz.

Mellékhelyiség nincs, a tisztálkodási lehetőség csakugyan csak egy vödör hideg és piszkos víz, mindjárt az ajtón belül. A munkások panaszkodnak, hogy az alig öt lépésnyire levő üzemi túzóltó épületbe se mehetnek be munka után lefürödni, mert nem engedik meg. Most még csak megvannak valahogy, de télen, amikor hosszú utak után késő éjszaka érkeznek meg a gépkocsivezetők és a kocskísérők, képtelenek felmelegedni, megtisztálkodni és magukra venni az utcai ruhát. A mostoha körülmények ellenére is úgy dolgoztak azonban, hogy az élüzem jelvény ott fénylik a mástélszer-másfél méteres

irodának, csúfolt portásfülske falán.

Most lehetőség van

arra, hogy öt év után végre normális viszonyok között dolgozhasson tovább a vállalat. A fentebb említett üzemi túzóltóhelyiség ugyanis átszervezés folytán hamarosan kiürül, s annak elfoglalására legilletékesebb a kis élüzem.

Debrecenben már életbe lépett a vízfogyasztást szabályozó tanácsi rendelet

Több megoldás — amit Szegeden is lehetne alkalmazni

Szegedhez hasonlóan Debrecenben is több probléma adódott a vízfogyasztásnál. A lakosság egy része — a közönség rovására — pazarolja a vízvezetékálózat vizét. A napokban jelent meg a debreceni városi tanács rendelete, amely szabályozza a vízfogyasztást a nyári csúcsidekban. Május 1-től szeptember 30-ig a fürdőszobás lakásokban egy személy naponként 110 liter vizet használhat el. Fürdőszobán kívüli lakásokban egy személy 80 liter vizet vehet igénybe naponként. (Szege-

den a vízfogyasztást 130 literben akarják megállapítani.)

Kertes házakban locsolásra és egyéb célokra havonta hat köbméter vízmennyiség fogyasztható az előbbi mennyiség felül — házanként. Építkezésekhez, vagy más rendkívül esetekben a Víz- és Csatornamű külön engedélyt ad további mennyiség igénybevitelére.

A vállalatok, intézmények minden évben kötelesek szerződést kötni a várossal és ebben megállapodnak a csúcsidebeni fogyasztás

mértékére. A szerződésben biztosított vízmennyiség túllépése esetén az elfogyasztott vizet köbméterenként 5 forintos — felemelt — egységaron számlázzák le az üzeme-gnek. Magánházakban — tehát amelyeket nem az Ingatlankezelő Vállalat kezel — a személyenként igénybevehető napi 110, illetve 80 liternél több, illetve kertenként 6 köbméter vizet felüli mennyiséget, büntető tarifa formájában ötszörös egységaron számlázzák.

A debreceni városi tanács fenti rendelete érdekesen szabályozza a vízfogyasztást. Ez a rendelet (a 130 liter kivételével)

több vonatkozásában jobb megoldást tartalmaz, mint amit most készítenek elő a szegedi tanács építési és közlekedési osztályán. Debrecenben is — a büntető tarifa alkalmazásával — igyekeznek elejét venni, hogy a kerttulajdonosok vízvezetékű locsolókat keressék, de azért egy bizonyos mennyiséget ott mégis engedélyeznek ilyen célra. Ez a kompromisszum Szegeden is közmegegyezésre oldható meg az újszegedi kertek locsolásának kérdésénél. Jó megoldás az is, hogy a vízfogyasztás az egyébként nagymennyiségű vizet fogyasztó közületekkel is megfizetett. A nagy bérházak lakóinak túlfogyasztását azonban — a rendelet szövegéből ítélve — Debrecenben sem tudják megfelelően »megrendszabályozni«.

FIGYELEM!

A Szabadtéri Játékok és az Ipari Vásár idejére mielőbb adja le hirdetését a Délmagyarországra, hogy a hely biztosítva legyen.

Vendéglátó vállalatok

ételeit, italait, szegedi készítményeit

Állami és helyi ipar

ipari termékeit, gyártmányait

Szegedi kereskedelem

ruházati cikkeket, kereskedelmi árukat

Kisipari Termelő Szövetkezetek

kisipari termékeiket hirdessék.

A hirdetés mindig hasznos!

Délmagyarország Lapkiadó Vállalat.